

Sprawozdanie z VII Tarnowskich Dni Cecylianckich

(Tarnów, 18–25 listopada 2017 r.)

W dniach od 18 do 25 listopada 2017 r. odbyły się w Tarnowie VII Tarnowskie Dni Cecylianckie ku uczczeniu św. Cecylii — patronki śpiewu kościelnego i wszystkich muzyków związanych troską o piękno muzyki w naszych świątyniach. Patronat nad wydarzeniem objął ks. bp Andrzej Jeż — biskup tarnowski. Organizatorem VII Tarnowskich Dni Cecylianckich był Wydział Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie, działający w oparciu o Diecezjalną Komisję Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie, a współorganizatorami byli: Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie UPJP II w Krakowie, Diecezjalne Studium Organistowskie im. ks. Kazimierza Pasionka w Tarnowie, Chłopięcy Chór Katedralny *Pueri Cantores Tarnovienses*, parafia katedralna pw. Narodzenia NMP w Tarnowie, parafia pw. NSPJ w Tarnowie, parafia pw. Dobrego Pasterza w Tarnowie oraz Duszpasterstwo Środowisk Twórczych.

Pierwszą odstoną Tarnowskich Dni Cecylianckich była audycja organowa uczniów Diecezjalnego Studium Organistowskiego im. ks. K. Pasionka, która odbyła się w sobotę 18 listopada 2017 r. w siedzibie Studium o godz. 11.30. Mogli w niej uczestniczyć wszyscy uczniowie Studium, gdyż odbyła się ona w czasie długiej przerwy między zajęciami lekcyjnymi. Nie zabrakło też gości spoza wspólnoty szkolnej. Swoją program zaprezentowali: Łukasz Czuchra, Paweł Michalik, Karol Płonka i Dominik Ślęzyk (wszyscy z klasy organów mgra Wiesława Kaczora), Piotr Kołodziej i Marcin Surdziel (z klasy organów autora niniejszego sprawozdania) oraz Mikołaj Kapała (z klasy organów mgra Wojciecha Szczerby). Całość audycji poprowadził pedagog DSO w Tarnowie, mgr Wojciech Szczerba.

Natomiast w niedzielę 19 listopada 2017 r. swoje umiejętności gry na organach zaprezentowali młodzi adeptcy gry organowej z Zespołu Szkół Muzycznych im. Ignacego Paderewskiego z Tarnowa. Audycja odbyła się tym razem w kościele pw. Dobrego Pasterza w Tarnowie na nowo wybudowanym instrumencie firmy Andrzeja Ragana. Audycja rozpoczęła się o 19.30, a swoje umiejętności zaprezentowali: Joanna Pierzchała, Kamila Zbylus, Bartłomiej Kruk, Jakub Wardzała i Grzegorz Wijas (z klasy organów mgr Elżbiety Maciejowskiej) oraz Kinga Szalecka, Jakub Gawełek i Karol Płonka (z klasy organów mgra Wiesława Kaczora). Ten ostatni pełnił także rolę konferansjera w czasie audycji.

Na 20 listopada 2017 r. zostały zaplanowane warsztaty organowe w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Tarnowie. Poprowadził je dr hab. Jarosław Wróblewski — dziekan Wydziału Instrumentalnego Uniwersytetu Muzycznego im. F. Chopina w Warszawie. Warsztaty rozpoczęły się o godz. 10.00 i trwały do godz. 15.30. Temat warsztatów brzmiał: *Zasady szybkiego uczenia się i przyswajania repertuaru literatury organowej*. Prowadzący w kilkunastominutowym wprowadzeniu przedstawił w sposób teoretyczny powyższe zagadnienie, a następnie przeszedł do zajęć praktycznych. I tu już — przy niemalże pełnej sali — chętni mogli zasiąść do kontuaru, by pod okiem profesora popracować nad swoim repertuarem i umiejętnościami technicznymi. Zwieńczeniem warsztatów był recital organowy w wykonaniu samego prowadzącego całodniowe zajęcia. O godz. 16.00 J. Wróblewski na 14-głosowych organach mechanicznych firmy *Jehmlich* wykonał następujący program: D. Buxtehude — *Preludium in g* BuxWV 163, J.S. Bach — *Preludium i fuga D-dur* BWV 532, F. Mendelssohn-Bartholdy — *II Sonata c-moll* op. 65 nr 2, K. Estermann — *Capricci*, J.Chr. Rinck — „*Ah, vous dirai-je, Maman*”. *9 Variationen und Finale*. Wysoki poziom wykonania, lekkość i świeżość mimo całodniowych zajęć z uczniami świadczy o wysokim kunszcie artystycznym samego wykonawcy. Na koniec wszyscy uczestnicy warsztatów i recitalu zostali uwiecznieni na wspólnej fotografii.

Kolejnym etapem VII Tarnowskich Dni Cecylianckich był VII Tarnowski Konkurs Organowy Uczniów Diecezjalnych Studium Organistowskich, który odbył się 21 listopada 2017 r. w DSO w Tarnowie. Na konkurs zgłosiło się 12 wykonawców z trzech ośrodków w Polsce: Opola, Sandomierza i Tarnowa. Uczestnicy Konkursu — zgodnie z regulaminem — mieli do zaprezentowania trzy utwory: preludium i fugę z *8 małych preludiów i fug* J.S. Bacha, tego samego kompozytora chorał z *Orgelbüchlein* oraz utwór dowolny. Całość prezentacji nie mogła przekroczyć 15 minut. Konkurs rozpoczął się o 9.30, a samych wykonawców oceniało jury pod przewodnictwem dr hab. Jarosława Wróblewskiego (Warszawa), w którego skład weszli także: mgr Anna Sikora (Opole), mgr Mariusz Ryś (Sandomierz) oraz mgr Sławomir Barszcz (Tarnów). Na werdykt wykonawcy musieli jednak zaczekać do wieczornej Mszy św. w bazylice katedralnej. Tam o godz. 18.00 była celebrowana Msza św.

we wspomnienie Ofiarowania Matki Bożej pod przewodnictwem ks. mgra lic. Stefana Króla — wicedyrektora DSO, który w homilii przypomniał o roli muzyki liturgicznej w kształtowaniu osobowości chrześcijańskiej. Śpiewy przygotował Chłopięcy Chór Katedralny *Pueri Cantores Tranovienses* pod dyrekcją autora niniejszego sprawozdania: na wejście — *Ave Regina caelorum* (T. Paciorekiewicz), aklamacja przed Ewangelią — *Alleluja* (J. Gładysz), ofiarowanie — *Bogoroditse dievo* (S. Rachmaninow), na Komunię — *Trio g-moll* (organy — F.Ch. Mohrheim), uwielbienie — *Magnificat* (J. Jasiura) oraz na zakończenie *In dir ist Freude* (organy — J.S. Bach). Przy organach zasiadł organista bazyliki katedralnej w Tarnowie, mgr Sławomir Barszcz. Po Mszy św. miał miejsce krótki koncert muzyki chóralnej i organowej w wykonaniu Chłopięcego Chóru Katedralnego i organisty katedralnego. Program koncertu przedstawiał się następująco: chór mieszany — G.P. da Palestrina — *Sanctus* z *Missa Pappae Marcelli*, T.L. de Victoria — *O magnum misterium*, A. Bruckner — *Os justi*; organy — M. Reger — *Canzonetta* op. 47; Chór mieszany — J. Świder (1930–2014) — *Do kraju tego*, M. Sawa (1937–2005) — *Cantate Domino in laetitia*, R. Twardowski — *Alleluja*. Mecenat nad koncertem objęła Gmina Miasta Tarnów i Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Po koncercie przyszedł czas na ogłoszenie wyników konkursu organowego. Jurorzy postanowili przyznać następujące nagrody i wyróżnienia: I miejsce dla Mikołaja Szczęsnego z DIMK w Opolu (klasa organów mgr Anny Sikory), II miejsce dla Pawła Michalika z DSO w Tarnowie (klasa organów mgr Wiesława Kaczora), III miejsce *ex aequo* dla Marcina Surdziela z DSO w Tarnowie (klasa organów autora niniejszego sprawozdania) oraz dla Karola Płonki z DSO w Tarnowie (klasa organów mgr Wiesława Kaczora). Wyróżnienia otrzymali: Łukasz Michalski z DIMK w Opolu (klasa organów mgr Anny Sikory) oraz Piotr Kołodziej z DSO w Tarnowie (klasa organów autora niniejszego sprawozdania). Wszyscy uczestnicy konkursowych zmagani otrzymali upominki ufundowane przez Biuro Promocji Miasta Tarnów.

W liturgiczne wspomnienie św. Cecylii — patronki muzyki kościelnej i muzyków kościelnych odbyła się w bazylice katedralnej o godz. 18.00 uroczysta Msza św., której przewodniczył i homilię wygłosił ks. dr hab. Stanisław Garnczarski. Śpiewy liturgiczne przygotował Dziewczęcy Chór Katedralny *Puella Orantes* pod dyrekcją ks. Władysława Pachoty. Bezpośrednio po Mszy św. odbył się recital muzyki organowej w wykonaniu dr hab. Tomasza Orłowa z Cieszyna. Niecodziennosc tego recitalu polegała na tym, że cały recital był improwizacją na tematy polskich pieśni maryjnych. Program stanowił swoistego rodzaju tryptyk i przedstawiał się następująco: improwizacje w stylu baroku niemieckiego (1. Preludium C-dur na temat pieśni *Cześć Maryi*, 2. Cztery preludia chorałowe na temat pieśni *Dzisiaj pozdrawiamy*: Duo — *cantus firmus* sopran, — Trio — *cantus firmus* alt, — Kwartet — *cantus firmus* tenor, — *Organo pleno* — *cantus firmus* bas, 3. Fuga C-dur na temat pieśni *Cześć Maryi*), Improwizacja w stylu romantyzmu niemieckiego (4. Sonata or-

ganowa, cz. I — *Allegro Dramatico* — na temat pieśni *Matko Najświętsza*, cz. II — *Flötenfantasie* — na temat pieśni *Gwiazdo śliczna*, cz. III — *Marsch-Toccate* — na temat pieśni *Królowej Anielskiej*) oraz Improwizacje w stylu romantyzmu francuskiego (5. Symfonia na wielkie organy w stylu francuskim XX wieku, cz. I — *Introdukcja* — na temat pieśni *Bogurodzica*, cz. II — *Prière de Notre Dame* — na temat pieśni *Salve Regina*, cz. III — *Scherzo* — na temat pieśni *O Maryjo, w niebo uniesiona*, cz. IV — *Fuga-Finale* — na temat pieśni *Stabat Mater*). Mecenat nad koncertem objęła Gmina Miasta Tarnów.

Ostatni etap VII Tarnowskich Dni Cecylińskich miał miejsce w sobotę 25 listopada 2017 r. i był zrealizowany w dwóch odsłonach. Pierwsza odsłona to konferencja naukowa zatytułowana *Ksiądz Franciszek Walczyński i jego epoka. W 80. rocznicę śmierci ks. Franciszka Walczyńskiego*. Konferencja odbyła się w DSO w Tarnowie i rozpoczęła się o 10.00. Była ona organizowana we współpracy z Wydziałem Teologiczny Sekcja w Tarnowie UPJP II w Krakowie. Z ramienia Wydziału Muzyki Kościelnej odpowiedzialnym za jej merytoryczne przygotowanie był mgr Paweł Pasternak, a z ramienia Wydziału Teologicznego — ks. dr hab. Stanisław Garnczarski. Program jej przedstawiał się następująco: część I — *Życie*: dr Andrzej Prasał (Bysztyca Kłodzka) — *Cecylianizm i jego przedstawiciele ze szczególnym uwzględnieniem Dolnego Śląska*, ks. dr hab. Stanisław Garnczarski (Tarnów) — *Życie i działalność ks. Franciszka Walczyńskiego*, mgr Bartosz Gałązka (Krosno) — *Recepcja śpiewnika ks. F. Walczyńskiego w tzw. żywej tradycji parafii południowo-wschodniej Polski*; część II — *Epoka*: mgr Paweł Pasternak (Tarnów) — *Budownictwo organowe w diecezji tarnowskiej w okresie międzywojennym*, mgr Łukasz Burgiel (Radłów) — *Budowa organów w Wierzchosławicach w świetle archiwum parafialnego*, dr Andrzej Gładysz (Tuchów/Lublin) — *Niezrealizowane projekty przebudowy organów w Krynicy-Zdroju*, Piotr Matoga (Kraków) — *Stanisław Tobola i jego opus vitae w opactwie cystersów w Mogile*. Z racji tego, że sesja była zorganizowana w sobotę, dlatego mogli w niej uczestniczyć uczniowie naszego Studium. Nie zabrakło też pytań do prelegentów.

Na drugą odsłonę ostatniego dnia obchodów św. Cecylii przenieśliśmy się do kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Tarnowie, gdzie przed rokiem zostały poświęcone neoromantyczne organy piszczałkowe wybudowane w stylistyce francuskich organów Aristide'a Cavail-Colla. Organy w zgodnej opinii wielu wirtuozów gry organowej (K. Gołębiowski, H.J. Botor, W. Łyjak, J. Wróblewski), którzy przy nich zasiadali, należą do najlepszych instrumentów w tej stylistyce w Polsce. Tym razem o godz. 18.45 zasiadł przy nich organista Bazyliki św. Piotra z Watykanu Gianluca Libertucci. Wykonał on następujący program: A. Vivaldi — *Concerto del Sigr. Vivaldi*, G.B. Cervellini — *Pastorale in sol maggiore*, N. Morretti — *Rondo ad uso orchestra*, L.J.A. Lefébure-Wely — *Andante* op. 122, nr 7, J.-N. Lemmens — *Fanfare*, A. Guilmant — *Priere* op. 16, nr 2, M.E. Bossi — *Entrée*

pontificale, op. 104, nr 1, G. Thalben-Ball — *Elegy*, F. Walczyński — *Allegro* op. 95, nr 20, *Allegro* op. 95, nr 18, *Andante* op. 74, nr 12, *Scherzo* op. 95, nr 13, *Allegretto Pastorale* op. 95, nr 5, *Allegro moderato quasi marziale* op. 74, nr 1, J.S. Bach — *Toccata et Fuga d moll* („dorycka”) BWV 538. Bardzo licznie zgromadzona publiczność (ok 350 osób!) nie pozwoliła szybko odejść od kontuaru gościowi z Watykanu, dlatego nie obyło się bez bisów. Swoją obecnością zaszczycił zebranych ks. bp Stanisław Salaterski, który na koniec podziękował za piękną ucztę artystyczną i duchową oraz wszystkim pobłogosławił. W rolę konferansjera „wcielił się” niżej podpisany, a Mecenat nad koncertem objęła Gmina Miasta Tarnów.

VII Tarnowskie Dni Cecylikańskie przeszły już do historii. Wydaje się, że są one piękną ideą, której nie wolno zmarnować. W czasie tych spotkań nie tylko uświadamiany sobie istotę naszego powołania jako muzyków kościelnych, ale także wychowujemy następne pokolenia do jeszcze większego zatroskania o piękno i duchowy wymiar muzyki w naszych świątyniach. Trzeba w tym miejscu też podziękować instytucjom, które włączyły się w organizację Dni, a które zostały wymienione na początku, darczyńcom w osobie ks. bp. Andrzeja Jeża — biskupa tarnowskiego, Gminie Miasta Tarnów i Urzędowi Województwa Małopolskiego. Także słowa podziękowania należą się członkom Komisji Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie, którzy w sposób aktywny włączyli się w organizację obchodów cecylikańskich.

Ks. Grzegorz Piekarczyk
Tarnów